

СЕКЦІЯ 5 ІННОВАЦІЇ У ГЛОБАЛЬНІЙ БІРЖОВІЙ СФЕРІ ТА БАНКІВСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

УДК 336.7

Колінець Леся

д.е.н., доцент кафедри міжнародної економіки
Тернопільський національний економічний університет
м.Тернопіль, Україна

Радинський Сергій

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м.Тернопіль, Україна

Kolinets Lesya

Doctor of Economics
Professor of the International Economic Department
Ternopil National Economic University

Ternopil, Ukraine

Radynskiy Serghiy

PhD (Economics)
Associate Professor of Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

НЕОБАНКИ – НОВА МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ БАНКУ NEOBANKS – A NEW MODEL OF THE BANK'S ORGANIZATION

Розвиток новітніх Інтернет-технологій має безпосередній вплив на економічні процеси в національній та світовій економіках, особливо це відчувається у розвитку фінансового ринку. Сучасна ера Fintech-інструментів забезпечує формування та розвиток нових різновидів фінансових продуктів та послуг. Одним із яскравих прикладів розвитку нових бізнес-моделей на ринку є поява необанків (нових, молодих банківських установ), тобто банків, котрі функціонують в режимі он-лайн і не прив'язані до окремо взятого місця або до традиційних банківських відділень. Зазначені різновиди суб'єктів банківського ринку успішно реалізують широке коло операції пов'язаних із обслуговуванням клієнтів (розрахункове обслуговування, відкриття рахунків у національній та зарубіжній валюті, надання послуг кредитування та відкриття депозитних рахунків, забезпечення отримання грошових переказів, страхування та здійснення біржових операцій).

Під поняттям необанк або онлайн-банк розуміють банківську установу, котра не має сформованих традиційних банківських відділень та надає послуги через Інтернет або спеціальні мобільні додатки. Зручність використання таких банківських установ передбачає швидкість здійснення банківських операцій, відносно незначні комісійні за отримані послуги, наявність різноманітних програм лояльності та бонусів за користування банківськими продуктами. Зазначене робить дані банки достатньо конкурентними, і саме вони, в перспективі, мають стати заміною традиційним банківським установам, з часом витіснивши їх із фінансового ринку.

Досліджуючи історичний контекст формування даного різновиду банків, необхідно відмітити, що перший необанк розпочав роботу у Великобританії у 2015 році, отримавши ліцензію від банку Англії. Банк Атом (англ. Atom Bank) – перший банк, який працює лише через мобільні програми, та має ліцензію на надання таких послуг. Мета функціонування

даного банку – «щоб клієнти могли мати власний банк в кишені в той самий момент, коли він їм потрібен». Для того, щоб стати клієнтом цього банку, необхідно було скачати мобільну програму, зареєструватися, вибрати тип рахунку, сфотографувати через програму документи, що посвідчують особу та заповнити анкету. Банк Атом сьогодні надає широке коло банківських послуг як грошові перекази, операції по рахунку та здійснення платежів, кредитування, відкриття депозитів та інше [1].

В подальшому розвиток небанків спостерігався і в інших розвинутих країнах світу, зокрема у Німеччині успішно функціонують ряд банків створених у форматі небанку, найбільші серед них - Number26 та Fidor Bank. Основними банківськими операціями, що реалізують зазначені банки є розрахункове обслуговування поточних та карткових рахунків, грошові перекази, реалізація мікрокредитування, страхування та біржові операції тощо.

В Україні формально сьогодні не існує небанків, водночас в окремих дослідженнях прикладом небанку в Україні наводять «Монобанк». На його офіційному сайті зазначено, що він є роздрібним продуктом АТ «Універсал Банк», який є результатом співпраці з групою «Fintech Band» та працює на мобільних пристроях. Набір банківських послуг, що пропонуються в цьому додатку, є досить широким та включає безкоштовні грошові перекази, оплату комунальних послуг, контроль за власними фінансовими операціями, а також можливість доступу до служби підтримки з використанням популярних месенджерів, таких як «Viber», «Telegram», та соціальної мережі «Facebook», що є досить зручним [2].

Поряд із значними перевагами використання зазначеної моделі організації суб'єктів банківського сектору існують і значні недоліки пов'язані, перш за все, із довірою до зазначених суб'єктів, оскільки відсутність фізичного доступу до даного банку формує у клієнтів недовіру до такого виду банківських установ. Для успішного розвитку сьогодні, небанки повинні мати чітко сплановану маркетингову стратегію націлену на кінцевого, надзвичайно вибагливого споживача, прихильність якого можливо завоювати через значний асортимент банківських послуг, високу якість обслуговування та привабливо цінову політику даного банку.

Для розвитку небанків, в нашій країні, перш за все, необхідно сформувати законодавче та економічне поле для активного входження зазначених банківських установ. На жаль, слід констатувати, що на сьогодні, вітчизняний банківський ринок ще повністю не готовий до входження таких структур у банківську систему, відповідно важливо забезпечити економічний розвиток сучасної банківської системи, формувати фінансову зрілість та грамотність споживачів нових банківських послуг в нашій країні, а також забезпечувати розвиток банківської інфраструктури для надання широкої гами якісних банківських послуг.

Перелік використаних джерел

1. Банк Атом [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.atombank.co.uk/>
2. Благун І.І. Небанки як нова бізнес-модель фінансового посередництва. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 45. С. 134-139.